

ETIČKI KODEKS

Beogradskog psihoanalitičkog društva

UVODNE ODREDBE

Etički kodeks BPD je pravilnik o etičkom ponašanju koji obuhvata osnovne etičke principe i procedure koje se odnose na sve članove BPD, organe BPD i psihoanalitičke edukante BPD.

Etički kodeks predstavlja humanističke vrednosti, psihoanalitičke principe i profesionalne obaveze prema analizantima (pacijentima/klijentima), edukantima, kolegama i drugim profesionalcima i prema javnosti.

Etički kodeks BPD je usaglašen sa Etičkim Kodeksom IPA. Međunarodno udruženje psihoanalitičara (International Psychoanalytic Association - IPA) ima Etički Kodeks koji je obavezujući za sve članove IPA. Članovi Beogradskog Psihoanalitičkog Društva (BPD) su u obavezi da poštuju IPA Etički Kodeks.

Etički kodeks se usvaja i menja na Skupštini BPD.

Obaveza je svih članova BPD da se upoznaju sa Etičkim kodeksom, kao i da poštuju principe i procedure Etičkog kodeksa BPD gde god da sprovedu psihoanalitičku praksu ili drugu kliničku praksu (psihoterapiju, konsultacije i slično), kao i edukativni rad sa edukantima u okviru BPD ili u drugoj instituciji .

U slučaju kršenja etičkih principa obuhvaćenih Etičkim kodeksom, Etički komitet BPD šalje preporuku za preduzimanje odgovarajućih mera Izvršnom odboru BPD koji dat predlog podnosi Skupštini (čl. 27, tačka 5, Statuta BPD).

Etički kodeks se sastoji iz četiri dela:

- I. Okvir i primena
- II. Etički principi BPD kao konstitutivne organizacije IPA
- III. Etički kodeks za sve psihoanalitičare i edukante BPD
- IV. Primena etičkih procedura

I. OKVIR I PRIMENA

1. Primena

Ovaj Kodeks primenjuje se na sve članove BPD, organe BPD i psihoanalitičke edukante u svim fazama edukacije. Edukanti koji su u trening analizi imaju ista prava kao i drugi analizanti.

2. Okvir

Ovim Kodeksom se uređuju samo etička pitanja. Svi ostali kriterijumi za prijavu, skrining, trening, kvalifikaciju ili profesionalni nadzor standarda se uređuju drugim Pravilnicima BPD.

3. Minimum standarda

Ovaj Kodeks utvrđuje etičke standarde koje primenjuje i sprovodi BPD i usklađen je sa IPA Etičkim Kodeksom.

4. Izmene i dopune

BPD može u budućnosti menjati i dopunjavati svoj Kodeks.

5. Deca i adolescenti

Iako se ovaj Kodeks primenjuje na psihoanalizu, uključujući dečiju i adolescentnu psihoanalizu, postoje pojedinačne klauzule koje se ne mogu primenjivati u svim okolnostima (na primer, u nekim okolnostima neophodno će biti da se pitanja poput cene seanse dogovaraju zajedno ili zasebno sa roditeljem ili starateljem pacijenta). Etički Komitet IPA namerava da napravi posebne smernice koje se odnose na dečiju i adolescentnu psihoanalizu. Nakon toga će i Etički Komitet BPD dopuniti Etički Kodeks smernicama koje se odnose na dečiju i adolescentnu psihoanalizu. Dok se ove smernice ne objave, primenjuje se ovaj Kodeks, osim u slučajevima kada okolnosti jasno opravdavaju izuzeće od pojedinih klauzula.

6. Primarna nadležnost BPD

a) BPD, osim kako je to utvrđeno u tački (b):

(i) ima primarnu nadležnost nad svim etičkim žalbama i pitanjima koje se tiču njenih članova i same organizacije, i

(ii) obavezna je objaviti pisani Etički kodeks kojeg će se pridržavati kao i uspostaviti objektivne mehanizme primene ovog kodeksa za razmatranje etičkih pitanja i žalbi, stalni Etički komitet ili njegovu alternativu, a sve u skladu sa IPA Kodeksom.

b) Etički komitet IPA razmatra sve žalbe koje se odnose na psihoanalitičare koji su članovi Odbora ili koji obavljaju bilo koju drugu funkciju pri IPA.

7. Diskreciono pravo IPA

IPA ima diskreciono pravo, u skladu sa svojim Pravilima i Kodeksom, da li će i na koji način razmotriti komunikacije vezane za etička pitanja. Uobičajeno je da u primeni diskrecionog prava, IPA između ostalog razmatra sledeće faktore:

a) Da li BPD ima primarnu jurisdikciju;

b) Pitanja, koja predstavljaju novost od međunarodne važnosti i urgentnosti ili predstavljaju veliki rizik, imaju veću verovatnoću da će ih istražiti IPA;

c) Sva pitanja i žalbe se procenjuju u odnosu na raspoložive resurse IPA;

d) U slučajevima kada BPD odbije da razmotri žalbu protiv odluke vezane za etički slučaj, Etički komitet IPA i Odbor predstavnika IPA može preuzeti razmatranje žalbe i može zahtevati saradnju BPD. BPD se može teretiti za troškove ovakvog razmatranja žalbe.

8. Razlika između etičkog pitanja i žalbe

a) Žalba se odnosi na profesionalno postupanje (ili ne postupanje) psihoanalitičara člana BPD ili organa BPD.

b) Pitanjem se traži tumačenje jednog ili više principa ili savetodavno mišljenje vezano za pravilno sprovođenje i primenu principa.

9. Ko može uputiti etičko pitanje ili žalbu?

Član BPD, edukant BPD, organ BPD, analizant ili član porodice, ili bilo koje zainteresovano zvanično lice može uputiti etičko pitanje ili žalbu, koje BPD/IPA može razmotriti (videti Diskreciono pravo IPA, član 7).

II. ETIČKI PRINCIPI BPD KAO KONSTITUTIVNE ORGANIZACIJE IPA

1. Opšta Obaveza za Održavanje Etičkog Standarda

BPD preuzima odgovarajuće mere kako bi osigurala da svaki psihoanalitičar, i svaka edukativna delatnost, kao i druge aktivnosti kojima upravlja ili učestvuje BPD, održavaju visoke etičke i profesionalne standarde, koji su u skladu sa IPA Kodeksom i važećim zakonima.

2. Etički kodeks i žalbena procedura

A. Etički Kodeks

BPD je u obavezi da uspostavi, održava, i stavi na raspolaganje zainteresovanim stranama pisani Etički Kodeks koji će:

(i) biti u skladu sa minimalnim standardima utvrđenim IPA Kodeksom, i

(ii) obezbedi identifikovanje i suočavanje sa navodnim ili očiglednim neetičkim ponašanjem ili praksama psihoanalitičara obučenih, kvalifikovanih, ili koji rade pod okriljem BPD.

B. Procedure

BPD svojim Etičkom kodeksom, određuje procedure, uključujući vremenska ograničenja, po kojima bi zahtevi za etičke smernice ili pravila, i žalbe, bili prihvaćeni, razmotreni, i razrešeni.

C. Žalbe

BPD uspostavlja žalbene procedure koje su u skladu sa IPA Kodeksom i važećim zakonima i odražavaju resurse, strukturu i druge relevantne kriterijume BPD.

D. Posebno pravilo za situacije u kojima su ograničeni resursi

U situaciji kada je zbog sukoba interesa nedovoljno članova koji mogu biti neutralni u razmatranju etičke žalbe u okviru BPD, Etički Komitet BPD može da podnese zahtev, da traži konsultaciju jedne ili više regionalnih Konstitutivnih organizacija i/ili nekog IPA autorizovanog regionalnog tela; i/ili da zahteva IPA konsultovanje koje može da bude obezbeđeno primereno IPA diskreciji (vidi I. 7.).

III. ETIČKI KODEKS ZA SVE PSIHOANALITIČARE I EDUKANTE BPD

Predstavljaju minimum profesionalnih etičkih principa i obaveza koje je neophodno poštovati u svakodnevnoj praksi.

1. U okviru psihoanalitičke terapije

Psihoanalitičari i psihoanalitički edukanti, moraju da rade u najboljem interesu analizanta (pacijenata/klijenata) što podrazumeva:

A. Poštovanje ljudskih prava

Svaki član BPD je u obavezi da poštuje osnovna ljudska prava, koja su utvrdile Ujedinjene Nacije i ne sme da doprinosi i podržava, na bilo koji način, povredu tih prava svojim ličnim ponašanjem i pred javnošću.

Nije dozvoljena diskriminacija na osnovu rase, verske pripadnosti ili drugih osobenosti.

B. Poverljivost

Poverljivost je jedan od temelja psihoanalitičke prakse i podrazumeva čuvanje profesionalne tajne vezane za informacije o analizantu kao i dokumentaciju bez obzira da li su informacije dobijene u psihoanalitičkom tretmanu, u procesu grupne supervizije ili drugog vida edukacije. Dužnost psihoanalitičara je da poštuje pravilo poverljivosti ne samo za vreme analizantovog života nego i u slučaju njegove smrti. Od ovog pravila se izuzetno odstupa u slučajevima predviđenim ovim Etičkim kodeksom i važećim zakonima Republike Srbije.

C. Dogovor o naplaćivanju

Analizant mora da bude sveobuhvatno obavešten o psihoanalitičkoj terapiji -o cilju terapije, očekivanom uspehu, dejstvu, vremenskom toku i o troškovima.

Pre početka psihoanalize psihoanalitičar mora da se dogovori sa klijentom o visini cene po seansi i o načinu plaćanja. Klijent mora biti unapred obavešten o povećanju visine cene seanse.

Nisu dozvoljeni bilo koji drugi finansijski odnosi između psihoanalitičara i pacijenta osim dogovorene visine cene seanse.

D. Zabrana poslovne veze

Zabranjen je bilo kakav poslovni odnos (rad bez naknade, prikupljanje informacija, itd.) između psihoanalitičara i analizanta.

E. Zloupotreba moći

Psihoanalitičar ne sme da iskoristi svoju profesionalnu/institucionalnu poziciju, ugled odnosno poverljive informacije, da bi tako uticao na analizanta, edukanta ili kolegu. Informacije, koje potiču od analizanta ili edukanta ne sme da koristi za ličnu korist, odnosno u korist trećih lica.

Psihoanalitičar mora uzeti u obzir tokom analize, i po završetku, nejednakost moći koja može postojati između analitičara i analizanta, i ne sme delovati ni na koji način koji je u suprotnosti sa autonomijom analizanta ili bivšeg analizanta.

F. Zabrana seksualnog odnosa

Za vreme psihoanalitičkog tretmana i u adekvatnom periodu nakon završetka tretmana, psihoanalitičar ne sme da predlaže ili ulazi u seksualne odnose, fizički kontakt ili verbalne seksualne insinuacije sa analizantom, niti članom porodice pacijenta ili osobama koje su sa analizantom u bilo kom bliskom odnosu. Psihoanalitičar ne započinje i ne održava seksualni odnos sa svojim analizantom ili edukantom tokom edukacije.

G. Slobodan izbor terapeuta

Odnos između psihoanalitičara i analizanta se zasniva na slobodnom opredeljenju. Analizant ima pravo da bilo kad prekine terapiju ili da izabere drugog terapeuta ili drugu vrstu terapije.

Davanjem istinitih informacija treba omogućiti slobodan izbor terapeuta.

H. Psihoanaliza/psihoterapija dece i adolescenata

Neophodno je poštovati Konvenciju o pravima deteta UN (1989).

Prilikom dečje psihoanalize/psihoterapije pravi se dogovor o terapiji ne samo sa roditeljem ili starateljem već i sa detetom/adolescentom na način adekvatan uzrastu. Kada su u pitanju adolescenti stari preko 16 godina, potrebna je vrlo pažljiva procena i odluka o uključivanju roditelja ili staratelja.

I. Iskrenost

Psihoanalitičar održava iskren odnos prema analizantu u okviru svoje profesije. Samo u saglasnosti sa analizantom stupa u kontakt sa njegovom porodicom. Ne učestvuje u prevari, laži i u prouzrokovanju stanja nužde.

Psihoanalitičar se uzdržava od vršenja uticaja na analizanta u donošenju odluka vezanih za njegov život. Zbog posebne ranjivosti analizanta, neophodno je da uvek budu tretirani sa maksimalnim poštovanjem. Nije dozvoljena primena fizičke ili verbalne sile.

J. Kontinuiranost psihoanalize

Psihoanalitičar ne sme da praktikuje psihoanalizu ukoliko zbog starosti ili bolesti nije više sposoban da primenjuje adekvatno veštinu, niti da adekvatno prosuđuje ili mu je poznat i izvestan prekid rada u bliskoj budućnosti. Psihoanalitičar na vreme saopštava analizantu, ako zbog ličnih i/ili zdravstvenih razloga ne može da nastavi psihoanalizu. Ukoliko je analizantu neophodan nastavak psihoanalize/psihoterapije psihoanalitičar je u obavezi da da preporuku i unapred obavesti kolegu koji bi mogao da nastavi tretman sa analizantom, ukoliko je analizant sa time saglasan.

K. Zaštita analizanta

Prilikom upotrebe opširnijeg kliničkog materijala (sadržaja dobijenog tokom psihoanalitičkog/psihoterapijskog procesa), bilo u predavanjima, objavljivanju radova u stručnim publikacijama ili u druge javne edukativne svrhe- neophodno je voditi računa o zaštiti identiteta analizanta (minimalni ili izmenjeni biografski podaci) kako bi se obezbedila anonimnost analizanta i ispoštovao princip poverljivosti. U ovim situacijama je obavezna saglasnost analizanta, a za decu i adolescente mlađe od 18 godina uz njihovu saglasnost i saglasnost roditelja/staratelja.

Za vreme trajanja psihoanalize dozvoljeni su kontakti sa trećim licima, rođacima, prijateljima, kolegama ili profesionalnim savetnicima samo uz prethodnu saglasnost klijenta. Izuzeci od ovoga mogu da budu jedino ako je potreban savet drugog psihoanalitičara: na primer u psihoanalizi dece, u radu sa pacijentom koji nije u stanju da da pristanak zbog bolesti. Svi izuzeci moraju pažljivo da se razmotre u konsultaciji sa kolegama. Psihoanalitičar mora uvek da dokumentuje opravdanost izuzetaka.

L. Istraživačka delatnost

Pre započinjanja bilo kog istraživanja u oblasti psihoanalize, istraživač/istraživači su dužni da pribave saglasnost Etičkog komiteta BPD. Pri tome su obavezni da pismeno dostave tačne, precizne i potpune metodološke, konceptualne i statističke korake koje će preduzeti.

Psihoanalitičar je obavezan da posao obavlja na nivou standarda važećih za dato područje. Pri tome mora da se vodi principom najboljeg interesa pojedinca i da ga poštuje kao ravnopravnog učesnika u istraživanju.

Pre početka istraživanja istraživač/istraživači moraju da pribave saglasnost ispitanika za učestvovanje u istraživanju. Ukoliko ispitanik nije u stanju da da ovu saglasnost zbog uzrasta, bolesti, saglasnost se pribavlja od roditelja ili staratelja, odnosno od porodice. Pri zahtevu za dobijanje saglasnosti, istraživač/istraživači moraju da ispitanike upoznaju sa svim osobinama istraživanja koje su relevantne za dobijanje saglasnosti.

Istraživač/istraživači su u obavezi da prihvate odluku ispitanika da u bilo kom trenutku odustanu od istraživanja i da pri tom izbrišu sve do tada prikupljene podatke koji se odnose na ispitanika.

Kako psihoanaliza nema zabranjenih tema, tako psihoanalitičar ili psihoanalitički edukant ne mogu da ometaju druge u prikupljanju građe, raspravljanju, istraživanju ni objavljivanju stručnih radova sem ukoliko postoji opravdana sumnja da se time krši Etički kodeks.

Ukoliko se u istraživanju koriste metode, instrumenti ili praktični programi koji se primenjuju u drugim sredinama, istraživač/istraživači su dužni da ih upotrebljavaju kritično i oprezno, uvažavajući u punoj meri kulturne i druge osobenosti ljudi sa kojima radi. Tokom empirijskih istraživanja istraživač/istraživači uvažava/ju, pored ličnih interesovanja i aktuelne i važne probleme svoje sredine.

M. Dokumentacija

Tokom terapije vodi se dokumentacija. Dokumentacija sadrži osnovne podatke o analizantu i toku terapije. Dokumentacija je strogo poverljiva i dostupna samo psihoanalitičaru koji radi sa analizantom.

N. Završetak terapije

Psihoanalitička terapija bi trebalo da se završi na osnovu međusobnog dogovora s tim da analizant zadržava pravo da prekine terapiju po svojoj volji kad god poželi. Ako analitičar iz profesionalnih razloga želi da završi terapiju, mora analizantu da predloži alternativne terapijske mogućnosti.

Psihoanalitičar, kao stručno lice, mora biti dostupan svom analizantu i nakon završetka terapije. Psihoanalitički edukant ne sme da prekida analizu sa analizantom

sa kojim je radio pod supervizijom nakon završetka supervizije, ako je psihoanaliza i dalje potrebna analizantu.

Psihoanalitičar mora učiniti, uz poštovanje privatnosti analizanta, da svaki analizant bude informisan (uključujući opcije nastavka lečenja) u slučaju smrti ili nedostupnosti svog psihoanalitičara.

2. U okviru profesije

A. Održavanje stručnog znanja psihoanalitičara

Psihoanalitičar mora biti posvećen kontinuiranom stručnom usavršavanju i mora održavati odgovarajući nivo kontakta sa kolegama. Ovo obezbeđuje održavanje adekvatnog standarda profesionalne prakse i savremenog saznanja kao i relevantnog stručnog i naučnog razvoja.

Ukoliko je trening-analiza psihoanalitičara bila korumpirana (i samim tim neuspešno dovršena), kao i u slučaju zloupotrebe tokom analize, i bez pretpostavke o krivici žrtve, obično je potrebna nova analiza psihoanalitičara.

B. Profesionalna lojalnost

Psihoanalitičar ne sme delovati na način koji bi mogao ugroziti reputaciju profesije.

Psihoanalitičar ne sme biti nesmotren i zlonameran i ugroziti reputaciju bilo koje osobe ili organizacije uključujući, bez ograničenja, druge psihoanalitičare.

Psihoanalitičar ne sme da širi neistine o članovima BPD, ni o BPD. Unutar BPD ne prekoračuje granice svoje kompetentnosti. Ne kvalifikuje svoje kolege, ni njihov psihoanalitički rad, izuzev ako ima relevantan dokaz etičkog prekršaja.

C. Stručna kompetentnost

U pitanjima, koja prelaze kompetentnost psihoanalitičara, konsultuje stručnjaka, koji je kvalifikovan za takva pitanja.

D. Edukativne aktivnosti unutar BPD

Tokom edukacije, kroz teorijske i kliničke seminare, rukovodilac seminara mora unapred da upozna kandidate ili druge polaznike o sadržaju seminara, vremenu održavanja, trajanju i ceni.

E. Vođenje evidencije o edukaciji

Vođa seminara je obavezan da vodi evidenciju o prisutnosti i šalje izveštaj Komitetu za edukaciju BPD.

Evidencija o edukaciji kandidata za psihoanalitičara je u nadležnosti Komiteta za edukaciju BPD i podleže pravilima poverljivosti.

F. Reklamiranje

Psihoanalitičari mogu da reklamiraju svoj rad pod uslovom da reklama odgovara istini i da u njoj nema dvosmislenosti.

G. Posredovanje

Psihoanalitičari ne traže i ne primaju novac za posredovanje, tj. upućivanje analizanata (pacijenata/klijenata) na tretman kod drugog kolege ili u instituciju.

H. Obaveza prijavljivanja

Psihoanalitičar ima obavezu da obavesti Etički komitet BPD ako ima dokaze da se drugi psihoanalitičar ponaša u suprotnosti sa Etičkim kodeksom, osim ako je to saznao iz terapijskog materijala.

Psihoanalitičar ima obavezu da obavesti Etički komitet BPD, da ima relevantan dokaz o tome da je neko, pa čak i on sam nesposoban da udovolji stručnim propisima psihoanalitičara i traži oslobađanje od njih.

Psihoanalitičar je dužan da zatraži savet starijeg kolege ako sumnja u kapacitet rada kolege i dužan je da obavesti i asistira kolegi ako mogućnosti kolege da dovrši profesionalne obaveze izgledaju nedovoljne. U slučaju značajne zabrinutosti zbog radnih sposobnosti kolege psihoanalitičara, psihoanalitičar mora obavestiti Etički komitet BPD.

3. U odnosu između profesije i relevantnih institucija

Psihoanalitičar ili psihoanalitički edukant je dužan:

- A. da se pridržava svih zakona Republike Srbije koji se odnose na obavljanje njegove prakse;
- B. da poštuje pravilo o zaštiti ličnih podataka u skladu sa Zakonom Republike Srbije.

IV. PRIMENA ETIČKIH PROCEDURA

1. PROCEDURE ZA IPA I BPD

A. Popunjavanje pitanja ili žalbe

Pitanje ili žalba, bilo za IPA ili za BPD mora biti popunjena na sledeći način:

- a) U pisanoj formi,
- b) Na srpskom jeziku ako je za BPD, ili na engleskom jeziku ako je upućeno IPA,
- c) Potpisano od strane osoba koje su inicirale pisanje etičkog pitanja ili žalbe,

- d) Dostavljeno putem pošte ili kurira (sa povratnicom) sedištu BPD/IPA u koverti jasno označenoj "Pažnja: Etika", ili u elektronskoj formi (PDF), ako se upućuje IPA u vidu kopije potpisane žalbe poslate Izvršnom Direktor.
- e) Kovertu dostaviti Predsedniku Etičkog komiteta BPD lično, koji će obaveštenje (uključujući i kopiju žalbe) dostaviti svakom "subjektu". "Subjekt" je samostalni psihoanalitičar ili organ BPD, čije je ponašanje navodno neetičko.
- f) Poslati obaveštenje u pisanoj formi, ukoliko je potrebno, kojim se potvrđuje Izvršnom odboru BPD (ili IPA), gde će biti navedeno ime, adresa i datum uručenja žalbe za svakog subjekta.

B. Postupci Etičkog komiteta

Etički komitet prima, pregleda i ukoliko predlaže korake ili preduzima te korake u okviru svojih ovlašćenja ili izdaje preporuke, koje se odnose na etička pitanja, Izvršnom odboru BPD (ili u slučaju IPA Etičkog Komiteta - izdaje preporuke IPA Izvršnom komitetu).

C. Sukob interesa

Bilo koji član komiteta sa postojećim konfliktom interesa - porodični, profesionalni ili ekonomski - u vezi sa etičkom žalbom ili pitanjem će odmah u pismenoj formi obavestiti Predsednika Etičkog komiteta o datom sukobu i izuzeće se iz učešća u reviziji ili delovanju na datu temu.

D. Saradnja

Etički komitet BPD će sarađivati sa svim organima i članovima BPD na svim zahtevima, uključujući i efikasno pribavljanje svih relevantnih informacija i dokumenata. BPD će sarađivati sa IPA, u slučajevima kada BPD uputi zahtev da se organizuje asistencija IPA autorizovanog tela (vidi II. 2. D.).

E. Obaveštenja BPD upućena IPA

Ukoliko, na etičkoj osnovi, BPD isključi, odvoji ili suspenduje svog člana na više od godinu dana, ili ako član BPD podnese ostavku dok se vodi žalbeni postupak ili pitanje na etičkoj osnovi protiv istog, BPD će u roku od 30 dana pisati Predsedniku IPA Etičkog komiteta i IPA Izvršnom direktoru navodeći ime člana, prirodu prekršaja Etičkog kodeksa i preduzete mere. Ove informacije, uključujući i ime člana, biće saopštene IPA konstitutivnim organizacijama i članovima putem IPA Biltena ili putem drugih odgovarajućih sredstava informisanja.

F. Poverljivost

Sve žalbe koje navode kršenje Etičkog kodeksa biće procesirane u tajnosti. Poverljivost mora biti održavana od strane članova Etičkog komiteta i drugih komiteta ili odbora od kojih se u skladu sa njihovim obavezama, traži da budu upućeni u

poverljive informacije; ova dužnost poverljivosti se nastavlja i nakon što se mandat završi.

G. Vremenska ograničenja

Sve komunikacije, obaveštenja, odgovori ili delatnosti obuhvaćene ovim procedurama biće izvršene u razumnom roku u datim okolnostima. Ovlašćeni komitet ili predstavnik od strane IPA ili Etičkog komiteta BPD će, ukoliko je neophodno, precizirati vremenske okvire u skladu sa činjenicama i okolnostima određene žalbe ili pitanja.

Sa izuzetkom nepredviđenih okolnosti, odgovor na etičko pitanje će biti poslat najkasnije u roku od dva meseca.

Sa izuzetkom nepredviđenih okolnosti, ceo proces žalbe mora biti završen u roku od jedne godine po primanju formalne žalbe.

Sa izuzetkom nepredviđenih okolnosti, svaka žalba mora biti podneta u roku od šest meseci od trenutka uručivanja rešenja o prvobitnoj žalbi; i svaka žalba mora biti završena u roku od godinu dana od trenutka uručivanja zvaničnog Obaveštenja o žalbi.

H. Povlačenje žalbe

Nakon što je žalba zvanično podneta Etičkom komitetu BPD nemoguće je povući je bez izričitog odobrenja Etičkog komiteta. Ukoliko podnosilac žalbe prekine saradnju Etički komitet može po sopstvenom nahođenju nastaviti sa sprovođenjem žalbene procedure do kraja.

I. Ostavka člana

Nakon što je žalba zvanično podneta Etičkom komitetu (BPD ili IPA) ukoliko subjekat prekine saradnju, podnese ostavku ili umre, Etički komitet BPD može po sopstvenom nahođenju nastaviti sa sprovođenjem žalbene procedure do kraja.

2. PROCEDURE VEZANE ZA RAZMATRANJE ETIČKIH PITANJA I ŽALBI U OKVIRU BPD (IPA)

A. Prijem/potvrda od strane BPD (IPA)

Nakon što je primilo pitanje ili žalbu (vidi I. 8. i IV. 1. A.), Izvršni odbor BPD (IPA) će potvrditi prijem pitanja ili žalbe i proslediti lično Predsedniku Etičkog komiteta BPD/IPA.

B. Prvo razmatranje od strane Etičkog komiteta

Predsednik Etičkog komiteta poslaće kopiju pitanja ili žalbe članovima Etičkog komiteta; govoriće o statusu i značaju teme i u saradnji sa njima preduzeti jednu od

diskrecionih mera navedenih u narednom članu (odluka doneta od strane proste većine biće dovoljna). Odluka neće biti poništena ako manjina članova komiteta iz bilo kog razloga ne učestvuje u njenom donošenju. To važi i za situaciju kada ti članovi nisu primili saopštenje.

C. Postupci Etičkog komiteta

Etički komitet može na bazi prve procene etičkog pitanja ili žalbe da uradi sledeće:

- a) da obavesti izvor pitanja ili žalbe da isti ne odgovaraju kriterijumima BPD/IPA;
- b) da utvrđuje dalje činjenice (vidi IV. 2. E.), da razmatra i/ili istražuje korake u nadležnosti Etičkog komiteta BPD i da o tome obaveštava izvor i Predsednika BPD. Predsedniku će biti saopštena samo imena podnosioca žalbe i psihoanalitičara (izuzev ako Etički komitet ne odluči da je zbog lične ili zakonske osetljivosti opravdana upotreba pseudonima);
- c) da izvrši potpunu evaluaciju; i
- d) da preduzme korake u okviru svojih ovlašćenja ili da daje Izvršnom odboru BPD preporuku (vidi IV. 2. F.).

D. Pravni savet

BPD se može obavestiti ili konsultovati ako Etički komitet, Predsednik ili Izvršni odbor smatraju da je pravni savet poželjan ili potreban.

E. Procedure vezani za utvrđivanje činjenica

U nastavku su navedeni opšti kriterijumi kojima se rukovodi Etički komitet pri utvrđivanju činjenica.

- a) Svaki subjekat će biti obavešten o svakoj žalbi podnetoj protiv njega i biće u mogućnosti da reaguje.
- b) Svi protokoli vezani za subjekat i za podnosioca žalbe kao i informacije o njima biće poverljivi.
- c) U slučaju vanrednih okolnosti Etički komitet može, po svom nahođenju, da sprovode informativno saslušanje.
- d) Relevantne činjenice prikupljaće se što je moguće brže i uz što niže troškove u okviru odobrenog budžeta.

F. Postupci BPD/IPA

Etički komitet može preporučiti Izvršnom odboru BPD bilo koju od sledećih mera:

- a) Žalbe protiv člana BPD
 - (i) Oslobođanje. Članu nije pronađena krivica jer nema materijalnih dokaza neetičkog postupanja.

(ii) Odbacivanje žalbe bez predrasude. Ovakvo rešenje dozvoljava kasnije postupke na osnovu iste žalbe - na primer, kada trenutna presuda ne može biti doneta zbog nedostatka pouzdanih dokaza ili proceduralnih nedostataka.

(iii) Odbacivanje žalbe sa predrasudom, sa ili bez opomena ili zabrane. Žalba se odbacuje bez zaključka da se neetičko ponašanje počinilo i daljnji postupak na iste optužbe se zaustavlja. Gde je moguće, ovakva vrsta odbacivanja može biti udružena ili sa pisanom opomenom, izražavajući etičku zabrinutost u vezi navedenog ponašanja i preporučuje dalju edukaciju, savetovanje, superviziju ili druge korektivne mere; ili pismom zabrane, što može zahtevati korektivne mere.

(iv) Suspenzija iz BPD. Takva suspenzija će biti na određeni rok, koji ne prelazi tri godine od dana isključenja.

(v) Istupanje iz članstva. Novi zahtev za članstvo u BPD/IPA neće biti prihvaćen u roku od pet godina od datuma istupanja.

(vi) Trajno isključenje.

(vii) Zabrana ponovnog prijema. Ako je član dao ostavku pre nego što je postupak po žalbi završen, članu se može zabraniti ponovni prijem u BPD/IPA za određeni vremenski period ili trajno.

b) Istraga

(I) Savetodavno mišljenje: primenjuje jedan ili više principa BPD/IPA na navedene činjenice, stvarne ili hipotetičke.

(ii) Razjašnjenje principa: objašnjava i/ili dokumentuje razloge za, ili posledice, jednog ili više BPD/ IPA Principa.

(iii) Amandman o Principima ili Procedurama: izmene i dopune moraju biti usvojene od strane Izvršnog odbora BPD.

G. Žalbe na odluke BPD

Etički komitet BPD šalje preporuku odgovarajućih mera Izvršnom odboru koji dat predlog podnosi Skupštini (čl. 27, tačka 5, Statuta BPD).

Žalba na odluku BPD se upućuje IPA Etičkom Komitetu (ili IPA autorizovanom regionalnom telu) i o tome se pismenim putem izveštava Izvršni odbor BPD.

Ukoliko se Izvršni odbor BPD ne složi sa preporukom Etičkog komiteta BPD može da formira proširenu komisiju za ponovno razmatranje žalbe.

H. Posebno pravilo za situacije u kojima su ograničeni resursi

Ukoliko se žalba odnosi na navodno neetičko postupanje Izvršnog odbora BPD, ili na nekog od članova Izvršnog odbora, Etički komitet BPD upućuje zahtev za asistenciju Etičkom komitetu IPA ili nekom autorizovanom IPA regionalnom telu (vidi II. 2. D.).

Ukoliko se žalba odnosi na navodno neetičko ponašanje Etičkog komiteta BPD ili nekog od članova Etičkog komiteta, Izvršni odbor BPD upućuje zahtev za asistenciju Etičkog komiteta IPA ili nekom autorizovanom IPA regionalnom telu.

I. Nedobronamerno ponašanje

Ako Izvršni Odbor BPD smatra da je podnosilac žalbe ili bilo koji član BPD u istražnom postupku delovao nedobronamerno u pokretanju, odbrani ili sprovodeći etičke mere ispred BPD, uključujući i uskraćivanje ili falsifikovanje traženih informacija, može pokrenuti žalbeni postupak protiv tog člana.

Etički kodeks Beogradskog psihoanalitičkog društva stupa na snagu usvajanjem na Skupštini BPD.